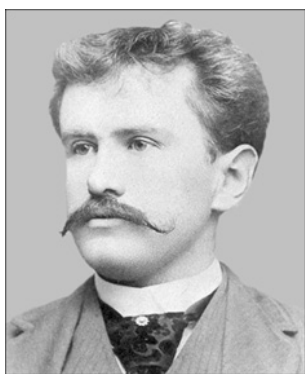

Т. Є. Некряч

О. Генрі

О. ГЕНРІ (O. Henry; справж. – William Sydney Porter, Вільям-Сідні Портер; 11. 09. 1862, м. Грінсборо, шт. Пн. Кароліна, США – 05. 06. 1910, м. Нью-Йорк, США) – американський письменник. Народився у сім'ї лікаря. Після смерті матері (1865) його виховувала батьк. сестра, у приват. школі якої він навч. (до 1876). Вже з юності виявив дар карикатуриста і коміч. актора у п'єсах, які сам писав. У 20-річ. віці О. Г. захворів на туберкульоз і виїхав до кліматично сприятливого шт. Техас, де вивчив іспан. мову й змінив безліч професій – був ковбоєм, вівчарем, аптекарем, актором, рудокопом, креслярем, клерком, касиром, журналістом, редактором. Цей життєвий досвід втілювався у фабульно-сюжет. колізіях його оповідань. Коли О. Г. працював касиром у Нац. банку Техасу, його звинуватили у розтраті, і 1895 він змушений був утекти до Пд. Америки. Через важку хворобу дружини повернувся 1898 додому, де його спіткали дві біди – смерть дружини й арешт. В ув'язненні він відбув 3 р. замість 5-ти, впродовж яких активно займався літ-рою – там з'явився і псевд. О. Г. Решту життя прожив у Нью-Йорку, де потрапив у жорсткі умови виживання: за угодою з г. «The New York World» він мусив писати 50 оповідань на рік, що виснажувало його як фізично, так і духовно, при тому не маючи фінанс. зиску. Це призвело до передчас. смерті. За 10 р. літ. життя О. Г. написав понад 600 оповідань та новел, сатир. скетчів і гуморист. віршів, більшість із яких увійшли до його зб. «Cabbages and Kings» («Королі й капуста», 1904), «The Four Million» («Чотири мільйони», 1906), «The Trimmed Lamp» («Доглянутий каганець»), «The Heart of the West» («Серце Заходу»; обидві – 1907), «The Voice of the City» («Голос великого міста», 1908), «The Gentle Grafters» («Шляхетний шахрай», 1908), «The Roads of Destiny» («Дороги долі»), «Options» («Право вибору»; обидві – 1909), «Strictly Business» («Нічого особистого», 1910), «Sixes and Sevens» («Позгардіяш», 1911), «Rolling Stones» («Перекотиполе»), «Postscripts» («Постскриптами»; обидві – 1912), «Waifs and Strays»

(«Безпритульна малеча», 1919; усі – Нью-Йорк), що неодноразово перекладали. О. Г. не був запеклим критиком соц. зла: у його творах чимало глибоких думок і вірних спостережень за життям, любов до людей та співчуття до їхніх бід і скрут. Він прагнув дарувати людям надію на краще. Надзвичайна різноманітність сюжетів О. Г. потребувала філігранно відточеної форми. Художня майстерність письменника вражає широкою палітрою оригін. гуморист. прийомів, неповторністю композиц. знахідок, яскравою характерністю персонажів, тонкою психологічністю. Його новели позначені новизною сюжетів, дотепністю, образною, стилістично багатою мовою, м'яким гумором і людяністю. Улюблений прийом О. Г. – винахідливо-несподівана, парадоксал. розв'язка оповідань. Першим перекладачем О. Г. українською мовою був Остап Вишня (зб. «Любовні напої», Х., 1924), згодом його перекладали В. Мисик, О. Терех, М. Тупайло, Г. Михайловська, Ю. Іванов, О. Логвиненко, М. Дмитренко, В. Мусієнко, М. Рябова, Т. Тихонова, Н. Дубровська, О. Гончар, Є. Онуфрієнко та ін. Чимало творів екранізовано, зокрема й в Україні: т/ф «Королі та капуста» (2 серії, 1978, Київ. кіностудія худож. фільмів ім. О. Довженка, реж. М. Рашеєв), «Трест, що луснув» (3 серії, 1983, Одес. кіностудія худож. фільмів, реж. О. Павловський).

Основні твори

укр. перекл. – Королі і капуста. К., 1962; 1980; Вождь червоношкірих. К., 1964; 2011; Л., 2005; Останній листок. К., 1983; Вождь червоношкірих. Як ховався Чорний Білл. К., 2003; Вибране. К., 2006; Дороги, які ми вибираємо, та інші оповідання. К., 2014; Викуп за Вождя червоношкірих та інші оповідання. К., 2016; Шляхетний шахрай. К., 2017; Дари волхвів. Останній листок. К., 2017; Серце Заходу. Т., 2019; Шляхи долі. Т., 2019; Коловерті. Т., 2020; Безхатки та приبلуди. Т., 2021.

Рекомендована література

1. Внуков Н. А. Тот, кто называл себя О. Генри. Ленинград, 1969;
2. Левидова И. М. О. Генри и его новелла. Москва, 1973;
3. Міщук В. В. Життя і творчість О. Генрі: соціальні та естетичні погляди письменника. Роман «Королі і капуста» // Зарубіжна література в навч. закладах. 1996. № 10;
4. Танасейчук А. Б. О. Генри: Две жизни Уильяма Сиднея Портера. Москва, 2013.

Бібліографічний опис:

О. Генрі / Т. Є. Некряч// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-74858>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).